

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/dodatki-historyczne-do/234563,Terror-w-sluzbie-wladzy.html>
27.02.2026, 03:24

Terror w służbie władzy

Dodatek prasowy IPN z 5 grudnia 2025 r. do „Dziennika Polskiego” i „Gazety Krakowskiej”
- do pobrania

Do pobrania:

[Terror w służbie władzy \(pdf, 6.94 MB\)](#)

Opis

W numerze:

- dr hab. Filip Musiał, *Zorganizowana przemoc*
Już Włodzimierz Lenin pisał, że „Proletariatowi niezbędna jest władza państwowa, scentralizowana organizacja siły, organizacja przemocy, zarówno w celu złamania oporu wyzyskiwaczy, jak dla kierowania olbrzymią masą ludności: chłopstwem, drobnomieszczaństwem, półproletariuszami, przy uruchamianiu gospodarki socjalistycznej”. W Polsce funkcjonariusze bezpieki stali się symbolem narodowej zdrady i zaprzaństwa.
- dr Dawid Golik, *Siłą lub podstępem*
Bezpieka w walce ze zbrojnym podziemiem dysponowała od samego początku ogromną przewagą. Stała za nią rozbudowana struktura, zaplecze logistyczne, a także metody, które wypracowane były już podczas zwalczania AK na terenie wschodniej Polski – najpierw przez Sowietów, później przez komunistów z PKWN. Mimo to podziemie było w stanie przez długie lata zadawać reżimowi dotkliwe straty.
- dr Elżbieta Pietrzyk-Dąbrowska, *Bestie z UB*
O sadyzmie pracowników UB w pierwszych latach Polski „ludowej” powiedziano i napisano już dużo. Zaświadczyły o nim osoby, które przeszły przez gehennę przesłuchań, ich rodziny, potwierdziła dokumentacja archiwalna i medyczna oraz kierownictwo aparatu represji, gdy po ucieczce Józefa Światły rozliczano niektórych funkcjonariuszy za wypaczenia i nadużycia władzy w bezpieczeństwie.
- dr Michał Wenklar, *Po prostu morderstwo*
Strzał w plecy Henryka Flamego „Bartka”. Zakopany żywcem działacz PSL spod Grójca. Zastrzelony peeselowiec z Prokocimia. Dwa strzały w głowę ks. Rapacza. Obok obław na partyzantów, pracy operacyjnej, brutalnych śledztw i wyroków śmierci była jeszcze jedna droga do realizacji celów UB. Zwyczajne morderstwo.
- dr Monika Komaniecka-Łyp, *Co trzeci Polak pod inwigilacją*
W latach 1944-1956 bezpieczeństwu udało się stworzyć system kontroli społeczeństwa oparty na terrorze i pracy operacyjnej. Przy opracowaniu metod i środków czerpano ze wzorców sowieckich.
- dr Wojciech Frazik, *Sądy w Polsce to pic i fotomontaż*
„Sądy w Polsce to pic i fotomontaż. Tu się kroi i tu się szyje. Sądy są od tego, aby zaprasować nasz wyrok i ogłosić go”. Te słowa oficera śledczego Informacji Wojskowej można odnieść do roli wszystkich organów śledczych, przed którymi komuniści postawili zadanie walki z „wrogami władzy ludowej”.
- dr Marcin Kasprzycki, *Bezpieka, i co dalej?*
Po 1956 r. UB zostało zastąpione przez SB. Zmieniła się nazwa, częściowo zredukowano kadre, nowa sytuacja wymagała też innych metod działania. Ale do końca PRL bezpieka pozostawała

narzędziem represji wobec społeczeństwa.

[Poprzedni Strona](#)

